

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **T.**, s. r. o., T.T.T., zastúpeného advokátkou J. Č., N., proti žalovanému: **V. M.**, bytom R., miesto podnikania R., IČO: X., zastúpeného advokátkou J. V., K., **o zaplatenie 37 494,03 Eur s príslušenstvom**, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 1. marca 2010 č. k. 39 Cb 1/1998-Pú-254, takto

r o z h o d o l :

Napadnutý rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 1. marca 2010 č. k. 39 Cb 1/1998-Pú-254 vo výroku, ktorým vo zvyšku žalobu zamietol a vo výroku o náhrade trov konania sa **z r u š u j e** a v rozsahu zrušenia vec sa **v r a c i a** súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Banskej Bystrici napadnutým rozsudkom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1 418,58 Eur s 18% úrokom z omeškania ročne od 13. 4. 1997 do zaplatenia. Vo zvyšku žalobu zamietol. Súčasne uložil žalobcovi povinnosť nahradiť žalovanému trovy konania vo výške 312,-- Eur na účet právneho zástupcu žalovaného.

Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobca sa domáhal zaplatenia sumy 37 494,03 Eur z titulu nezaplatenej ceny za dodaný tovar.

Súd v odôvodnení rozhodnutia poukázal na ustanovenia § 409 ods. 1 Obchodného zákonníka a § 120 ods. 1 a § 132 O. s. p.

Žalovaný počas konania nepopieral, že žalobcovi vznikol nárok na zaplatenie sumy 37 494,03 Eur. Uviedol, že zo žalobcom obchodoval a potvrdil aj tú skutočnosť, že odsúhlasil záväzky voči žalobcovi avšak v priebehu konania predložil súdu výdavkové pokladničné doklady z 21. 6. 1997 a 26. 7. 1997, ktorými mala byť žalobcovi uhradená suma 36 075,44 Eur (1 086 808,60 Sk). Vzhľadom na tú skutočnosť, že žalobca namietal právo z predmetných výdavkových pokladničných dokladov a to vzhľadom na sfalšovanie podpisu I.I. prebiehalo na Okresnom súde Banská Bystrica trestné konanie, v ktorom bol žalovaný oslobodený spod obžaloby, ktorá mu kládla za vinu, že na pojednávaní na Krajskom súde v Banskej Bystrici predložil sfalšované výdavkové pokladničné doklady, ktorými uhradil pohľadávky spoločnosti G., s. r. o., B., s úmyslom sebaobohatiť, čo sa nezakladalo na pravde, čím by takto spoločnosti G., s. r. o., T. ako právnomu nástupcovi spoločnosti G., s. r. o., B. spôsobil škodu vo výške 36 075,44 Eur, pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný. Prokurátor Okresnej prokuratúry Banská Bystrica podal na obvineného V.M. dňa 21. 5. 2008 obžalobu pre trestný čin podvodu podľa § 250 ods. 1, 4 písm. b/ Trestného zákona v štádiu pokusu podľa § 8 ods. 1 Trestného zákona č. 140/1961 Z. z. na tom skutkovom základe, ako bolo uvedené vo výrokovej časti rozsudku.

Krajský súd prerušil konanie do právoplatného skončenia veci vedenej na Okresnom súde v Banskej Bystrici pod spisovou značkou 2 T 41/2001. Rozsudok sa stal právoplatný dňa 16. 12. 2009 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici spisovej značky 5 T 271/2009, ktorý odvolanie Okresného prokurátora zamietol.

Okresný súd v danej trestnej veci konštatoval, že nebolo jednoznačne vyvrátené, že obžalovaný peniaze I.I. zaplatil a tento ich prevzal, jeho zásadné obranné tvrdenia o zaplatení dlhu do rúk I.I. boli spochybnené vykonanou znaleckou expertízou ako aj oznámením spoločnosti S.. Keďže však žiaden dôkaz nie je možné hodnotiť samostatne a osobitným spôsobom ho privilegovať, alebo mu priznať osobitnú dôkaznú silu oproti iným dôkazom, súd dospel k záveru, že z celého dôkazného súboru nevyplýva, že obžalovaný sporné účtovné doklady sfalšoval, že konal pri predkladaní účtovných dokladov na Krajskom súde v Banskej Bystrici v podvodnom úmysle to značí, že mal v úmysle seba alebo niekoho iného obohatiť, pretože v tomto konaní, neboli produkované jednoznačné dôkazy. Keďže v tomto smere existovali vážne pochybnosti o vine obžalovaného, súd ho spod obžaloby oslobodil, pretože nebolo jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností preukázané, že obžalovaný spáchal skutok uvedený v obžalobe.

Na základe takto zisteného skutkového stavu predmetných rozsudkov Okresného súdu Banská Bystrica ako aj Krajského súdu v Banskej Bystrici mal súd potom za preukázané, že žalobca neunesol v konaní dôkazné bremeno v tom smere, že by žalovaný predmetné finančné prostriedky spolu vo výške 36 075,44 Eur žalobcovi neuhradil. Súd mal k dispozícii originály týchto pokladničných dokladov spolu so zoznamom faktúr, ktoré boli uhradené. Predmetom sporu po zaplatení týchto faktúr zostala faktúra č. X. splatná dňa 12.4.1997 na sumu 42 736,40 Sk, ktorej zaplatenie aj žalovaný uznal.

Po vykonanom dokazovaní súd zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 1 418,58 Eur spolu s 18%-tným úrokom z omeškania od 13.4.1997 do zaplatenia. Vo zvyšku súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

O náhrade trov konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 142 ods. 3 O. s. p. v prospech žalovaného, ktorý mal neúspech v pomerne nepatrnej časti, preto mu súd priznal plnú náhradu trov konania vo výške 312,-- Eur.

Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie žalobca podaním zo dňa 21.4.2010. Z obsahu odvolania vyplýva, že žalobca napadol tú časť výroku rozsudku, ktorým súd vo zvyšku žalobu zamietol a tiež výrok o náhrade trov konania. Žalobca má za to, že nie je správny záver súdu prvého stupňa, že žalobca neunesol v konaní dôkazné bremeno v tom smere, že by žalovaný neuhradil žalobcovi sumu 36 075,44 Eur, preto navrhol zmeniť rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti tak, že uloží žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 37 494,03 Eur s úrokom z omeškania vo výške 18% ročne, zo sumy 3459,97 Eur od 13. 12. 1996 do 25.2.1997 zo sumy 2364,51 Eur od 26.2.1997 do 6. 3. 1997 zo sumy 2303,55 Eur od 7.3.1997 do 11.3.1997, zo sumy 1490,30 Eur od 12. 3. 1997, do zaplatenia, zo sumy 3 628,02 Eur od 14. 12. 1996 do 30.1.1997, zo sumy 2949,61 Eur od 31. 1. 1997 do 7. 4. 2005, zo sumy 6093,51 Eur od 17. 12. 1996 do 30. 1. 1997, zo sumy 1817,30 Eur od 31. 1. 1997 do zaplatenia, zo sumy 3572,34 Eur od 20. 12. 1996 do 30. 1. 1997, zo sumy 2904,34 Eur od 31.1.1997 do zaplatenia, zo sumy 3487,01 Eur od 22. 12. 1996 do 25. 2. 1997, zo sumy 2834,97 Eur od 26. 2. 1997 do zaplatenia zo sumy 3503,31 Eur od 24. 12. 1996 do 25. 2. 1997, zo sumy 2848,22 Eur od 26. 2. 1997 do zaplatenia, zo sumy 2599,74 Eur od 19.1.1997 do zaplatenia, zo sumy 933,71 Eur od 28. 1. 1997 do zaplatenia, zo sumy 176,87 Eur od 14.12.1997 do zaplatenia, zo sumy)

7 524,07 Eur od 16. 2. 1997 do 25. 2. 1997 zo sumy 6 230,09 Eur od 26. 2. 1997 do zaplataenia zo sumy 259,94 Eur od 16. 2. 1997 do zaplataenia, zo sumy 113,70 Eur od 9. 3. 1997 do zaplataenia, zo sumy 6 128,52 Eur od 10. 3. 1997 do zaplataenia, zo sumy 119,27 Eur od 9. 1. 1997 do zaplataenia, zo sumy 587,85 Eur od 19. 1. 1997 do zaplataenia zo sumy 98,32 Eur od 26. 1. 1997 do zaplataenia, zo sumy 332,46 Eur od 28. 1. 1997 do zaplataenia, zo sumy 299,93 Eur od 14. 2. 1997 do zaplataenia, zo sumy 617,39 Eur od 15. 2. 1997 do zaplataenia, zo sumy 452,92 Eur od 9. 3. 1997 do zaplataenia, zo sumy 1 418,59 Eur od 13. 4. 1997 do zaplataenia. Žalobca taktiež požadoval náhradu trov konania pozostávajúce z náhrady súdneho poplatku za podanie návrhu súdneho poplatku za odvolanie a náhradu trov konania pozostávajúce z náhrady trov právneho zastúpenia a to za 9 úkonov právnych služieb spolu vo výške 3056,90 Eur s DPH.

Žalobca podľa § 205 ods. 2 písm. a/ odôvodňuje odvolanie proti rozsudku ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 písm. h/ O. s. p. – súd prvého stupňa nesprávne právne vec posúdil tým, že nedostatočne zistil skutkový stav. Súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci pretože nevykonan navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností. Súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a to tým, že postupoval nesprávne pri hodnotení výsledkov dokazovania, ktoré boli v konaní vykonané.

V súvislosti s priebehom konania vedeného pred Krajským súdom v Banskej Bystrici pod č. 39 Cb 1/98 žalobca poukazuje na uznesenie Krajského súdu č. 39 Cb 1/98-203 zo dňa 24.6.2003, ktorým súd prerušil konanie až do právoplatného skončenia trestného konania vedeného proti žalovanému ako obžalovanému pre trestný čin podvodu pred Okresným súdom v Banskej Bystrici pod č. k. 2 T 41/2002, pričom z odôvodnenia tohto uznesenia vyplýva, že súd tak rozhodol na návrh žalovaného zo dňa 4.4.2003 a rozhodnutie odôvodnil tým, že v trestnom konaní sa riešia otázky, ktoré môžu mať význam pre rozhodnutie súdu v obchodnom spore vedenom pred Krajským súdom v Banskej Bystrici pod č. 39 Cb 1/98; jedná sa o opätovné zisťovanie podpisu I.I. na predmetných pokladničných dokladoch, a to najmä vplyv jeho choroby na jeho podpis.

V podaní žalobcu zo dňa 1.3.2010 žalobca poukázal na to, že súd v obchodnej veci nie je viazaný vyhodnotením dôkazov súdu v trestnom konaní a je povinný vykonať a vyhodnotiť dôkazy sám, nezávisle od trestného konania. Práve v tomto podaní žalobca poukázal

na výrazné rozpory vo výpovediach nielen samotného žalovaného v obchodnom konaní a obžalovaného v trestnom konaní ale tiež vo výpovedi svedka J.J., ktorý vypovedal tak v konaní 39 Cb 1/1998 ako aj v trestnom konaní. Žalobca poukazuje na to, že je pre neho zarážajúce, že práve výpoveď takého svedka, ako je J. je podľa rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. 5 To 271/09 zo dňa 16.12.2009 objektívnym dôkazom, ktorý jednoznačne vyvracia tvrdenie žalobcu, že by obžalovaný mal dôvod falšovať výdavkové pokladničné doklady zo dňa 21.6.1997 a dňa 26.7.1997.

Zástupkyňa žalobcu na pojednávaní dňa 1.3.2010 v konaní 39 Cb 1/1998 žiadala súd, aby pripojil k spisu 39 Cb 1/1998 celý spis Okresného a Krajského súdu v Banskej Bystrici v trestnej veci vedenej proti žalovanému ako obžalovanému. čo súd nevykonal. Súd prvého stupňa napriek tomu, že prerušil konanie až do právoplatného skončenia trestného konania vedeného proti žalovanému ako obžalovanému, v ktorom sa riešili otázky, ktoré mohli mať význam pre rozhodnutie súdu v obchodnom spore ani po takmer 7 rokoch od prerušenia konania nepovažoval za potrebné oboznámiť sa s tým, či vôbec boli v trestnom konaní vykonané dôkazy pre ktoré konanie v obchodnej veci prerušil a ak takéto dôkazy vykonané boli závery týchto dôkazov; tiež si mal tieto dôkazy sám vyhodnotiť. Namiesto toho sa súd uspokojil len s priloženým rozsudkom Okresného súdu v Banskej Bystrici a rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici. Pričom to, že pred Okresným súdom v Banskej Bystrici bol vykonaný dôkaz – znalecký posudok KEÚ PZ B., ktorý mal posúdiť pravosť podpisu I.I. a žalovaného na VPD zo dňa 21. 6. 1997 a dňa 26.7.1997 možno vyčítať jedine zo strany 5 rozsudku Okresného súdu v Banskej Bystrici. Rozsudok však tento dôkaz (znalecký posudok) presne nešpecifikuje číslom dňom jeho vyhotovenia a už vôbec nič nehovorí o tom, že pravosť podpisu I.I. a žalovaného V.M. ako aj pravosť pečiatky spoločnosti G., s. r. o., ktorá bola použitá na VPD zo dňa 21.6.1997 a 26.7.1997 posudzovali 3 dôkazy a to: Výsledok kriminalistického expertízneho skúmania Kriminalistického a expertízneho ústavu PZ, B. č. ES:VKE-X./KEÚ-BA-EXP-2002 z 20.8.2002, znalecký posudok kriminalistického a expertízneho ústavu PZ B. č. VKE-X.-2/KEU-BA-EXP-2002 zo 16.10.2002, znalecký posudok Kriminalistického a expertízneho ústavu PZ, B. č. KEÚ-X-6/BA-EXP-2002 zo dňa 2. 9. 2003. Ani jeden z rozsudkov nepopisuje akým dôkazom bolo alebo nebolo preukázané, či choroba I.I. mala vplyv na jeho podpis. K tejto skutočnosti sa jednoznačne vyjadrila manželka nebohého I.I., ktorej výpoveď však ani jeden z rozsudkom neuvádza.

Žalobca poukazuje na svedeckú výpoveď I. D. bývalej konateľky žalobcu, ktorá na pojednávaní dňa 29.1.2002 jednoznačne potvrdila, že žalovaný svoj dlh nezaplatil. Tiež E. S. obchodná referentka žalobcu potvrdila, že žalovaný svoj dlh nezaplatil. Žalobca má za to, že výpoveď svedka D. J. v tejto veci a vo veci keď vypovedal v trestnom konaní je rozporná, pravdivosť J.D. J. vyvracajú listinné dôkazy, ktoré predložila súdu na pojednávaní dňa 26.2.2002 J., ďalej jeho výpoveď vyvracia výsluch svedka A. J., ktorá bola opakovane vypočutá v trestnom konaní a jednoznačne poprela, že by bola prítomná v kancelárii žalovaného v deň, keď mal žalovaný odovzdať peniaze I.I. a taktiež poprela, že by bola v účtovníctve žalovaného ako výdavkovú položku účtovala úhrady faktúr zo dňa 21. 6. 1997 a 26. 7. 1997. J. v trestnom konaní vypovedal, že I. chodil vyberať peniaze od V.M. aj cez víkend, nakoľko mal niekde smerom na T. rodinu a tak keď išiel k rodine zastavil sa aj u M.. Rozpor s výpoveďou toho istého svedka bol preukázaný vyhlásením J. na pojednávaní v obchodnej veci 39 Cb 1/98 dňa 26. 2. 2002, že oba dva dni, kedy mal I. prevziať peniaze od V.M. bola sobota. J. tvrdil, že videl vlastnými očami ako I. po prevzatí peňazí podpísal doklad V.M. v časti „príjemca“. Pravdivosť tohto tvrdenia vyvracajú výsledky, kriminalisticko expertízneho skúmania Kriminalistického a expertízneho ústavu PZ B. a znalecké posudky. Všetky dôkazy potvrdzujú, že podpis I.I. na VPD zo dňa 21.6.1997 a 26.7.1997 nebol pravým podpisom a pečiatka spoločnosti G., spol. s r. o., B. nebola pravou pečiatkou spoločnosti. J. tvrdil, že pri prevzatí peňazí nebol prítomný nikto okrem V.M. J. a J., čo je v rozpore s jeho výpoveďou na pojednávaní dňa 26.2.2002 v konaní 39 Cb 1/98. Pravdivosť svedka J. vyvracajú tiež správy a vyjadrenia orgánov a to znalecké posudky, Zápisnica z miestneho zisťovania DÚ B. 2 č. X. zo dňa 12.9.2001- dôkaz potvrdzuje, že faktúry, ktorých zaplatenie žalobca žaluje žalovaný neeviduje ako uhradené, list DÚ B. zo dňa 25.9.2001 - prešetrenie písomnej sťažnosti žalobcu - dôkaz potvrdzuje, že žalovaný má v evidencii prijatých faktúr a záväzkov vedené všetky faktúry žalované žalovaným ako nezaplatené spolu vo výške 1 129 545 Sk. Tiež ďalšie listiny faktúry a dodacie listy výdavkové a pokladničné doklady, Kalendár z roku 1997, dokazuje, že deň kedy malo dôjsť k odovzdaniu a prevzatiu peňazí bola sobota. Kniha prijatých faktúr žalovaného ku dňu 26. 9. 2000 - doklad odovzdala účtovníčka žalovanému účtovníčke žalobcu a svedčí o tom len ku dňu 26. 9. 2000 evidoval voči žalobcovi ako nezaplatené všetky žalované faktúry. Odsúhlasenie zostatku pohľadávok zo dňa 15. 1. 1998 - doklady bez podpisu osoby oprávnenej za žalobcu vystaviť takýto doklad, žiaden súd neskúmal pravosť takého dokladu, podanie žalobcu zo dňa 20. 10. 2000 sťažnosť na podozrenie z falšovania

účtovných dokladov, podanie žalobcu zo dňa 27. 2. 2002 - žiadosť o prešetrenie miestneho zisťovania.

V trestnom konaní boli vykonané ďalšie dôkazy, ktoré žalobca považuje za dôkazy preukazujúce, že obidva VDP zo dňa 21. 6. 1997 a 26. 7. 1997 boli vypisované na tlačivách spoločnosti E.E., ktoré tlačivá ku dňu 21. 6. 1997 a 26. 7. 1997 nemohli byť dostupné na predaj ako tlačivo – účtovný doklad, nakoľko v dolnej časti týchto tlačív je uvedené telefónne číslo spoločnosti E. Ž., ktoré táto spoločnosť v tom čase nemala – túto skutočnosť potvrdzujú listinné dôkazy a to list S., a. s., B. zo dňa 11.9.2003 a list S., a. s., B. zo dňa 20.11.2008. Týmito dôkazmi, ktoré jednoznačne potvrdzujú, že VPD zo dňa 21.6.1997 a 26.7.1997 nemohol byť vypísaný dňa 21.6.1997 a dňa 26.7.1997 ako to uvádzal vo svojej svedeckej výpovedi aj svedok J. sa súd vôbec nezaoberal.

Na základe uvedeného si žalobca nevie vysvetliť ako mohol súd v napadnutom rozsudku bez toho, aby sa oboznámil s dôkazmi vykonanými Okresným súdom a Krajským súdom v Banskej Bystrici v trestnom konaní konštatovať, že mal za preukázané skutočnosti, pre ktoré jednak prerušil konanie ako aj tú skutočnosť, že žalobca neuniesol v konaní dôkazné bremeno, v tom smere, že by žalovaný neuhradil žalobcovi sumu 36.075,44 Eur. Čo sa týka konania vedeného pred Krajským súdom v Banskej Bystrici pod č. 39 Cb 1/1998 žalobca poukazuje na to, že súd musí rešpektovať ustanovenia O. s. p., najmä § 122 ods. 2 a § 123, pretože pri rozhodovaní možno prihliadnuť len na tie dôkazy ktoré boli v konaní vykonané riadne, a len takéto dôkazy možno hodnotiť v zmysle § 132 O. s. p. Taktiež súd v konaní nie je viazaný oslobodzujúcim rozsudkom vydaným v trestnom konaní, teda rozhodnutím o tom, že napríklad trestný čin nebol spáchaný. Preto podľa názoru žalobcu je tu dôvod na zmenu napadnutého rozhodnutia.

K odvolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný podaním zo dňa 6.5.2010. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny a priznal mu náhradu trov odvolacieho konania vo výške 590 Eur.

Žalovaný má za to že prvostupňový súd pred vynesením rozsudku sa riadne oboznámil s dôkazmi vykonanými v tomto konaní, ale aj z dôkazmi vykonanými v trestnom konaní, čo vyplýva aj z odôvodnenia napadnutého rozsudku, kde poukazuje na jednotlivé skutočnosti, ktoré boli preukázané a to, či už výpoveďami svedkov, alebo písomnými dôkazmi. Pri

hodnotení dôkazov vykonaných v trestnom konaní sa súd správne vysporiadal nielen s dôkazmi, ktoré hovorili v prospech žalobcu, ale aj s dôkazmi, ktoré hovorili v jeho neprospech, o čom svedčia výpovede J.D. J., ktorý potvrdil, že I. peniaze fyzicky prevzal v obidvoch prípadoch, prepočítal ich a podpísal výdavkový pokladničný doklad, ktorý aj opečiatkoval; I. O., ktorý ako daňový poradca žalovaného uviedol, že svedkyňa J. mu povedala, že žalovaný mal uhradiť sumu okolo 1 000 000,-- Sk v splátkach R. C., ktorý nastúpil k žalobcovi po smrti I.I. a uviedol, že žalobca mal 4 pečiatky v B. a 3 pečiatky v B. a zároveň potvrdil že žalovaného vyzývali na zaplatenie pohľadávky žalobcu vo výške 1418,58 Eur. Čo sa týka pokladničných dokladov, ktorými žalovaný preukazuje zaplatenie sumy 36 075,44 Eur bez toho, aby znalec vykonal dokazovanie k podpisu I.I. uviedol, že podpis nie je jeho, avšak nikto znalca neupozornil na to, že v čase keď tieto doklady I. podpisoval, bol vážne chorý, mal nádor na mozgu, čo mohlo mať vplyv na jeho koordináciu pri podpise. Až pri výpovedi grafologičky, ktorá vykonávala grafologický posudok v trestnom konaní, o ktorý opiera žalobca svoj nárok táto uviedla, že takúto otázku, či choroba I. mohla mať vplyv na koordináciu jeho pohybu pri podpise na pokladničných dokladoch, pri vypracúvaní grafologického posudku, nedostala a preto sa ňou nezaoberala. Z uvedeného teda vyplýva, že prvostupňový súd sa musel vysporiadať jednak s dôkazmi vykonanými v tomto konaní a aj s dôkazmi vykonanými v trestnom konaní a to nielen s dôkazmi, na ktoré poukazuje žalobca vo svojom odvolaní, ale aj s dôvodmi, ktoré počas konania vyšli najavo a hovoria v prospech žalovaného. Na základe takto zisteného skutkového stavu potom súd správne vyhodnotil zistený skutkový stav tak, že žalobca neunesol svoje dôkazné bremeno v tom, že by mu žalovaný neuhradil sumu 36 075,44 Eur. Prvostupňový súd správne vyhodnotil a posúdil skutkový stav veci a na základe neho aj správne rozhodol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.) prejednal odvolanie žalobcu podľa § 212 ods. 1 O. s. p. bez nariadenia pojednávania v zmysle § 214 ods. 2 O. s. p. a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné.

Z obsahu spisu je zrejmé, že žalobca sa žalobou domáhal zaplatenia sumy 37 494,03 Eur titulom zaplatenia kúpnej ceny za dodaný tovar. Napadnutým rozsudkom súd uložil žalovanému zaplatiť žalobcovi sumu 1 418,58 Eur s 18% úrokom z omeškania ročne od 13.4.1997 do zaplatenia. Predmetom odvolacieho konania je nárok žalobcu na zaplatenie zvyšku kúpnej ceny – 36 075,45 Eur s 18% úrokmi z omeškania ročne.

Medzi účastníkmi konania nebolo sporné, že mali uzavretú kúpnu zmluvu na dodávku tovaru, konkrétne na dodávku skla. Žalobca tovar dodal žalovanému v rozsahu a v cene tak, ako bol žalobcom fakturovaný, preto žalobcovi vznikol nárok na zaplatenie kúpnej ceny. Žalovaný nárok na zaplatenie kúpnej ceny, ktorá bola vyfakturovaná predmetnými faktúrami písomne uznal, čo do dôvodu i výšky. Počas konania však predložil výdavkové doklady zo dňa 21. 6. 1997 na sumu 427 282,40 Sk a zo dňa 26. 7. 1997 na sumu 697 526,20 Sk a bránil sa v konaní, že predmetné faktúry, a teda aj kúpnu cenu za dodaný tovar zaplatil, okrem sumy 42 736,40 Sk – 1418,58 Eur).

Podľa § 409 ods. 1 Obchodného zákonníka, kúpnu zmluvou sa predávajúci zaväzuje dodať kupujúcemu hnutelnú vec (tovar) určenú jednotlivu alebo čo do množstva, a druhu a previesť na neho vlastnícke právo k tejto veci a kupujúci sa zaväzuje zaplatiť kúpnu cenu.

V zmluve musí byť kúpna cena dohodnutá alebo musí v nej byť aspoň určený spôsob jej dodatočného určenia, ibaže strany v zmluve prejavia vôľu ju uzavrieť aj bez určenia kúpnej ceny. V tomto prípade je kupujúci povinný zaplatiť kúpnu cenu ustanovenú podľa § 448 (§ 409 ods. 2 Obchodného zákonníka).

Predávajúci je povinný kupujúcemu dodať tovar, odovzdať doklady, ktoré sa na tovar vzťahujú, a umožniť kupujúcemu nadobudnúť vlastnícke právo k tovaru v súlade so zmluvou a týmto zákonom (§ 411 Obchodného zákonníka).

Kupujúci je povinný zaplatiť za tovar kúpnu cenu a prevziať dodaný tovar v súlade so zmluvou (§ 447 Obchodného zákonníka).

Kupujúci je povinný zaplatiť dohodnutú kúpnu cenu (§ 448 ods. 1 Obchodného zákonníka).

Ak cena nie je v zmluve dohodnutá a nie je určený ani spôsob jej určenia a ak je zmluva platná s prihliadnutím na § 409 ods. 2, môže predávajúci požadovať zaplatenie kúpnej ceny, za ktorú sa predával obvykle taký alebo porovnateľný tovar v čase uzavretia zmluvy za zmluvných podmienok obdobných v obsahu tejto zmluvy (§ 448 Obchodného zákonníka).

Ak zo zmluvy nevyplýva niečo iné, je kupujúci povinný zaplatiť kúpnu cenu, keď predávajúci v súlade so zmluvou a týmto zákonom umožní kupujúcemu nakladať s tovarom

alebo s dokladmi umožňujúcimi kupujúcemu nakladať s tovarom. Predávajúci môže robiť odovzdanie tovaru, alebo dokladov závislým od zaplatenia kúpnej ceny (§ 450 ods. 1 Obchodného zákonníka).

V praxi najbežnejším spôsobom zániku obchodno-právnych záväzkov, a teda aj zaplatenie kúpnej ceny je ich splnenie (solúcia). Záväzok zásadne zaniká, ak je splnený riadne a včas (vyplýva to z § 324 ods. 1 Obchodného zákonníka) Záväzok zaniká tiež neskorým plnením dlžníka, ibaže pred týmto plnením záväzok už zanikol odstúpením veriteľa od zmluvy (§ 324 ods. 2 Obchodného zákonníka). Ak dlžník nesplní záväzok riadne a včas je v omeškaní so všetkými z toho vyplývajúcimi dôsledkami podľa ustanovenia § 365 a nasl. Obchodného zákonníka. Ak je dlžník v omeškaní zo splnením peňažného záväzku, alebo jeho časti – v omeškaní so zaplatením kúpnej ceny - vzniká veriteľovi predávajúcemu nárok na úroky z omeškania v zmysle ustanovenia § 369 Obchodného zákonníka. Povinnosť platiť úroky z omeškania je založená na objektívnom princípe. Úprava úrokov z omeškania má v obchodnom zákonníku dispozitívnu povahu. Strany si môžu dojednať inú výšku úrokov z omeškania a ak si strany nedohodnú výšku úrokov z omeškani platí zákonná úprava.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že súd prvého stupňa na základe zisteného skutkového stavu z rozsudkov Okresného súdu v Banskej Bystrici pod sp. zn. 2 T 41/2001 a rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici spisovej značky 5 To 271/2009 mal za preukázané, že žalobca neunesol v konaní dôkazné bremeno v tom smere, že by žalovaný predmetné finančné prostriedky spolu vo výške 36 705,44 Eur žalobcovi neuhradil. Súd mal k dispozícii originály pokladničných dokladov spolu so zoznamom faktúr, ktoré boli uhradené. Predmetom sporu po zaplatení týchto faktúr zostala faktúra č. X. splatná dňa 12.4.1997 na sumu 42 736,40 Sk, ktorej zaplatenie aj žalovaný uznal.

Podľa ustanovenia § 153 ods. 1 O. s. p. súd rozhodne na základe skutkového stavu zisteného z vykonaných dôkazov, ako aj na základe skutočností, ktoré neboli medzi účastníkmi sporné, ak o nich alebo o ich pravosti nemá dôvodné a závažné pochybnosti.

Pri rozsudku musí súd skúmať skutkový stav v najširšej miere. Pri sporom konaní je predmet zisťovania skutkového stavu vymedzený tvrdeniami účastníkov konania. Podľa § 120 ods. 1 O. s. p. účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. Súd môže výnimočne

vykonať aj iné dôkazy, ako navrhujú účastníci, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Ako vyplýva z citovaného ustanovenia, dokazovanie t. j. vykonávanie a hodnotenie dôkazov je činnosť súdu, prostredníctvom ktorej skúma, či tvrdenia účastníkov konania sú pravdivé. Súd musí vo svojom rozhodnutí vychádzať zo skutkového stavu, ktorý zodpovedá dôkazným tvrdeniam účastníkov konania, skutočnostiam, ktoré nie sú medzi účastníkmi sporné a súd o nich alebo ich pravdivosti nemá dôvodné a závažné pochybnosti, skutočnosti, ktoré nie je nutné dokazovať (§ 121 O. s. p.) a skutočnosti vyplývajúce z právnych alebo skutkových domnienok, ako aj právnych fikcií. Ak chce byť žalobca v spore úspešný, musí v žalobe uviesť skutočnosti odôvodňujúce ním uplatňovaný nárok voči žalovanému. O týchto skutočnostiach je povinný poskytnúť tzv. plný dôkaz. To je výraz, ktorým právna teória označuje dôkaznú situáciu, kedy procesná strana v plnej miere, bez akýchkoľvek pochybností preukáže svoje skutkové tvrdenie a súd je povinný z týchto skutočností pri svojom rozhodnutí vychádzať. To isté platí aj pre žalovaného ohľadom skutkových tvrdení, ktoré vznesie v rámci obrany voči žalobnému návrhu a ktoré odôvodňujú ním uplatnenú námietku. Uplatnenie námietky odporcu treba odlišovať od jeho obrany založenej na predložení protidôkazu. Za protidôkaz právna teória považuje dôkaz, ktorý vyvracia resp. spochybňuje tvrdenia protistrany, nezakladá sa na nových skutočnostiach (ako námietka), ale na vyvrátení prípadne spochybnení skutkových tvrdení, na základe ktorých zakladá svoj nárok protistrana. Vzhľadom na to, že v civilnom práve SR platí princíp voľného hodnotenia dôkazov, závisí od úvahy súdu, či žalobca poskytol plný dôkaz o skutočnostiach, na ktorých zakladá svoj nárok, alebo či žalovaný poskytol plný dôkaz o skutočnostiach zakladajúcich námietku. To isté platí aj pri hodnotení protidôkazu, pričom by sa malo uplatňovať pravidlo, že ak jedna strana v dôsledku predloženia protidôkazu úspešne vyvráti, alebo spochybní tvrdenie protistrany, nemôže súd považovať takéto tvrdenie vo svojom rozhodnutí za dokázané.

V danom prípade z dokazovania pred súdom prvého stupňa a z nepochybných tvrdení účastníkov vyplynulo, že žalobcovi vznikol nárok na zaplatenie kúpnej ceny v žalovanom rozsahu. Túto skutočnosť nepopieral počas konania ani žalovaný a svedčí o tom aj uznanie záväzku v zmysle ustanovenia § 323 Obchodného zákonníka, ktoré bolo pripojené k žalobe. Žalovaný však počas konania uvádzal, že tvrdené právo žalobcu zaniklo a to zaplatením kúpnej ceny zo strany žalovaného, o čom predložil výdavkové pokladničné doklady zo dňa 21.6.1997 na sumu 427 282,40 Sk a zo dňa 26.7.1997 na sumu 659 526,20 Sk. Je nesprávny záver súdu prvého stupňa, že žalobca neunesol v konaní dôkazné bremeno v tom smere, že

by žalovaný predmetnú kúpnu cenu vo výške 36 075,44 Eur žalobcovi neuhradil. Ak žalovaný tvrdil, že predmetnú kúpnu cenu – predmetné faktúry uhradil, musí svoje tvrdenie dokázať. Žalovaný, teda znáša bremeno žalovaný bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno. Z toho dôvodu môže byť jeho obrana úspešná len vtedy, ak sa mu podarí podať dôkaz o tom, a dokázať svoje vlastné tvrdenie, že kúpnu cenu zaplatil. Z ustálenej judikatúry vyplýva, ak popiera vystaviteľ právo z listiny, leží dôkazné bremeno ohľadom pravosti na tom, účastníkovi, ktorý zo skutočnosti v listine uvedených pre seba vyvodzuje priaznivé právne dôsledky.

Dôkazným bremenom sa rozumie procesná zodpovednosť účastníka konania za to, že za konania neboli preukázané jeho tvrdenia, že z toho dôvodu muselo byť rozhodnuté o veci samej v jeho neprospech. Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu rozhodnúť o veci samej i v takých prípadoch, keď určitá skutočnosť významná podľa hmotného práva pre rozhodnutie o veci, nebola alebo nemohla byť preukázaná a keď teda výsledky hodnotenia dôkazov neumožňujú súdu prijať záver ani o pravdivosti tvrdenia tejto skutočnosti, ani o tom, že by táto skutočnosť bola nepravdivá. Dôkazné bremeno ohľadom určitých skutočností leží na tom účastníkovi konania, ktorí z existencie týchto skutočností vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky; ide o toho účastníka, ktorý existenciu týchto skutočností tiež tvrdí. Ak teda žalovaný tvrdil, že kúpnu cenu zaplatil, bolo jeho povinnosťou označiť a predložiť súdu relevantné dôkazy na preukázanie tejto skutočnosti. Ak tu existovali dôkazy na podporu tvrdenia žalobcu, že žalovaný doposiaľ kúpnu cenu v požadovanom rozsahu, v žalovanom rozsahu, nezaplatil, bolo úlohou súdu označené a navrhnuté dôkazy účastníkmi konania zákonným spôsobom vykonať, dôkazy vyhodnotiť podľa svojej úvahy a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pritom starostlivo prihliadať na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci tak, ako to vyplýva z ustanovenia § 132 O. s. p.

Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že súd prvého stupňa zákonným spôsobom nevykonan dôkaz výsluchom účastníka a to žalovaného s poučením podľa § 131 O. s. p. Vyjadrenie žalovaného na pojednávaní dňa 22.5.2001 nie je možné považovať za riadne vykonaný dôkaz výsluchom žalovaného zákonným spôsobom. Odvolací súd taktiež konštatuje, že okrem Listinných dôkazov a to výdavkových pokladničných dokladov z 21.6.1997 na sumu 427 282,40 Sk a zo dňa 26.7.1997 na sumu 659 526,20 Sk na pojednávaní dňa 29.1.2002 nebol vykonaný žiaden dôkaz listinou v zmysle § 129 O. s. p.,

ktorý sa vykoná tak, že predseda senátu, alebo samosudca na pojednávaní listinu, alebo jej časť prečíta, alebo oznámi jej obsah. Bez riadneho vykonania dôkazov nie je možné vyhodnotiť konkrétne dôkazy jednotlivo a v ich vzájomnej súvislosti, robiť skutkové závery a vo veci rozhodnúť. Týmto bolo porušené právo účastníkov konania na spravodlivý proces.

Z odôvodnenia rozhodnutia nevyplýva, prečo súd nevykonal navrhnuté dôkazy zo strany žalobcu a to dôkazy oboznámením sa a vykonaním dôkazov, ktoré sa nachádzali v súdnych spisoch vedených na Okresnom súde v Banskej Bystrici pod spisovou značkou 1 T 66/2008, 5 To 271/09 ktorá zástupkyňa žalobcu na pojednávaní dňa 1. 3. 2010 žiadala. Súd prvého stupňa pritom sám vo svojom uznesení zo dňa 24. 6. 2003 pod č. k. 39 Cb 1/98-203, ktorým konanie prerušil do právoplatného ukončenia veci vedenej pred Okresným súdom v Banskej Bystrici pod č. k. 2 T 41/2002 uviedol, že konanie prerušuje z toho dôvodu, že v trestnej veci sa riešia otázky, ktoré môžu mať význam pre rozhodnutie v obchodnom spore. Jedná sa najmä o opätovné zisťovanie podpisu I.I. na predmetných pokladničných dokladoch a to najmä vplyv jeho choroby na jeho podpis na účtovných dokladoch. Súčasťou spisu sú znalecké posudky Kriministického a expertízneho ústav Policajného zboru B., ktoré súd riadnym spôsobom ako listinný dôkaz nevykonal a ani ich nevyhodnotil. Z rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica 1 T 66/2008-110 im rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici 5 To 271/09, na ktoré sa súd prvého stupňa odvoláva, však vyplýva, že pokiaľ ide o sporné pokladničné doklady zo dňa 21. 6. 1997 a 26. 7. 1997, podpisy príjemcu vyhotovené k priezvisku H. nie sú pravými podpismi I.I.. Pokiaľ ide o podpisy vyhotovené k priezvisku M. na pokladničných dokladoch, tieto sú pravými podpismi V.M.. Taktiež pokiaľ ide o sporné odtlačky pečiatky s textom G., s. r. o., T.B., neboli vyhotovené pravou pečiatkou firmy G., s. r. o., ukážky odtlačku boli predložené znaleckému skúmaniu. V znaleckom posudku sa znalci vyjadrovali aj k otázke, či sporné podpisy nemohol vyhotoviť obžalovaný. Znalci uviedli, že to nie je možné určiť. Ďalej sa konštatuje, že sfalšovanie účtovných dokladov bolo jednoznačne preukázané aj listinným dôkazom a to Správou zo spoločnosti S., ktorý súdu oznámil, že spoločnosť, ktorá vytlačila a distribuovala výdavkové pokladničné doklady, bolo pridelené telefónne číslo, ktoré je uvedené na týchto sporných výdavkových pokladničných dokladoch až zhruba 3 mesiace potom, čo mali byť podpísané. Z uvedeného jednoznačne vyplýva, že tieto výdavkové pokladničné doklady nemohli byť podpísané I.O. v čase ako je tam uvedené, ale museli byť podpísané ex post, k tomu sa obžalovaný vyjadriť nevedel. Znalci však nevedeli určiť resp. identifikovať, či sporné podpisy I.I. vypracoval obžalovaný,

alebo nie. Zo stáleho dôkazu zo súboru nevyplýva, že obžalovaný sporné účtovné doklady falšoval, že konal v podvodnom úmysle. Keďže existovali vážne pochybnosti o vine obžalovaného súd vychádzajúc zo zásady „in dubio proreo“ teda v pochybnostiach v prospech obžalovaného ho spod obžaloby oslobodil, pretože nebolo jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností preukázané, že obžalovaný spáchal skutok uvedený v obžalobe. V rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici sa uvádza, že v trestnej veci obžalovaného M. boli zabezpečené dôkazy, ktoré obžalovaného usvedčovali, ale aj dôkazy z toho aj objektívne, ktoré podporovali jeho nevinu. Ustáliť vinu obžalovaného na základe výpovedí svedkov J., I., A. S., A. J., I., R., znaleckého posudku nie je možné jednoznačne pretože je potrebné prihliadnuť dôkazom, ktoré svedčia o tom, že obžalovaný nesfalšoval pokladničné doklady z 21. 6. 1997 a z 26. 7. 1997, pretože to nebolo potrebné vzhľadom na odsúhlasenie zostatku pohľadávky G., spol. s r. o. B. voči spoločnosti I.. Z dôvodu, že žalovaný bol spod obžaloby oslobodený, pretože nebolo jednoznačne a bez pochybností preukázané, že obžalovaný – v danom spore žalovaný spáchal skutok uvedený v obžalobe, neznamená, že by mu zaniklo dôkazné bremeno ohľadom preukázania tej skutočnosti, že mu zanikla povinnosť zaplatiť kúpnu cenu a to v tomto občianskom súdnom konaní, predmetom ktorého je zaplatenie kúpnej ceny.

Súd musí vyhodnotiť všetky predložené dôkazy účastníkmi konania, ktoré vykonal zákonným spôsobom. Doposiaľ neboli odstránené rozpory medzi výpoveďami žalovaného v trestnom konaní a v jeho vyjadreniach v tomto konaní, konkrétne miesto, čas, spôsob preberanie peňazí I.O. od žalobcu a potvrdenie o prevzatí peňazí I.O.. Tiež nebol odstránený rozpor svedeckej výpovedi J.J. v trestnom konaní a v tomto konaní. Ak tento svedok videl, ako žalovaný odovzdal I.I. finančné prostriedky spolu vo výške 1 086 808,60 Sk, videl ich ako ich I. fyzicky prevzal a prepočítal prevzatie peňazí potvrdil na výdavkových pokladničných dokladoch, je potrebné ozrejmiť, či išlo o výdavkové pokladničné doklady predložené žalovaným zo dňa 21. 6. 1997 a 26. 7. 1997, keďže podľa znaleckých posudkov na týchto dokladoch nie je podpis I.I. a navyše tieto podpisy nemohli byť dané na tieto výdavkové pokladničné doklady dňa 21. 6. 1997 a dňa 26. 7. 1997, pretože telefónne číslo vydávateľa výdavkových pokladničných dokladov, ktoré je na týchto dokladoch pretlačené a ktorými žalovaný preukazoval zaplatenie svojho dlhu vo vzťahu k žalobcovi, bolo tejto spoločnosti pridelené až 27. 10. 1997, to znamená asi 3 mesiace potom, čo mali byť tieto účtovné doklady podpísané I.O.. Takže z doposiaľ vykonaného dokazovania ani nevyplýva, kedy došlo k zániku záväzku

žalovaného zaplatiť kúpnu cenu, čo v prípade, ak by sa preukázalo na základe vyhodnotenia relevantných dôkazov, že k zániku záväzku skutočne došlo, má význam pre určenie omeškania žalovaného, to znamená dokedy bol v omeškaní s úhradou peňažného záväzku vo vzťahu k žalobcovi a teda za aké obdobie patrí žalobcovi úrok z omeškania.

Súd prvého stupňa cituje v napadnutom rozhodnutí podanie Daňového úradu B, z ktorého vyplýva, že výdavkový doklad zo dňa 21.6.1997 na sumu 427 282,40 Sk a zo dňa 26.7.1997 na sumu 659 526,20 Sk, nebol zaúčtovaný v peňažnom denníku, ako výdavok a v došlých faktúrach, záväzkoch ako úhrada faktúry a záväzku. Žalovaným zaúčtovanie uvedených dokladov nebolo zistené ani pri vykonávanej komplexnej kontrole. Daňový úrad uviedol, že podľa evidencie záväzkov V. M. vykazuje záväzok voči spoločnosti T., s. r. o. v sume 1 129 545,-- Sk k 7. 9. 2001. Ani tento dôkaz súd riadnym spôsobom nevykonal a ani ho nevyhodnotil. Taktiež nevyhodnotil vo svojom rozsudku žiadnu svedeckú výpoveď, ktorú v tomto konaní vykonal, neuviedol, ktorým zo svedeckých výpovedí uveril, ktorým nie, ktorým z tvrdení uvedených v svedeckých výpovediach považoval za relevantné pre rozhodnutie v danej veci.

Odvolací súd má za to, že odôvodnenie napadnutého rozsudku je nedostatočné a je nepresvedčivé. Súd rozhodnutie ani náležite právne nezdôvodnil. Z odôvodnenia rozhodnutia nevyplýva ako právne posúdil zánik záväzku zo strany žalovaného a vôbec nie je odôvodnený nárok, prečo považoval súd žalobu za neopodstatnenú aj v časti úrokov z omeškania, napriek tomu, že žalovaný bol v omeškaní s úhradou jednotlivých faktúr, teda peňažných záväzkov.

Na základe uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodnutie súdu prvého stupňa podľa ustanovenia § 221 ods. 1 písm. f/, h/ zrušil a v súlade s ustanovením § 221 ods. 2 O. s. p. vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

V novom konaní bude povinnosťou súdu v naznačenom smere vykonať riadne navrhnuté dôkazy. Tieto vyhodnotiť a znovu vo veci rozhodnúť. V novom rozhodnutí rozhodne súd znovu aj o náhrade trov konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 24. júna 2010

**JUDr. Anna M a r k o v á , v. r.
predsedníčka senátu**

Za správnosť vyhotovenia: Zuzana Štofániková